

de forfjellige Religions-samfund. Naar vi, som deeltage i Lovgivningsmagten, for de borgerlige Forholds Ordnings Skyld give denne Lov, saa gribe vi ikke ind i det, der gjælder indenfor de fra Folketirken afvigende Troess-samfund; fordi vi give denne Lov kan det meget godt vedblive at være en Lov hos de hellige Brødre og Søstre, saavel som hos alle andre religiøse Samfund, at Ingen kan indgaae et for det religiøse Samfund gyldigt Ægteskab uden at have faaet en Indvielse af Menighedens Forsatte. Men naar vi nu give den samme Bestemmelse i fuldkommen Almindelighed, saaledes at den tillige gjælder for Folketirken, saa træffe vi tillige en Bestemmelse for Folketirkens Lovgivning; Folketirken har ingen Maade, hvorpaa den kan forhindre, at det bliver til Lov, at man kan være Medlem af Folketirken og derfor dog ikke behøver at lade sit Ægteskab indvie af Folketirkens Geistlige. Altsaa har den samme Lovgivnings-Act to aldeles forfjellige Virkninger: den berører ikke de fra Folketirken afvigende Troess-samfunds indre Forhold, den lader disse Forhold staae fuldkommen som de ere, og vor Magt gaaer sporløst hen over dem, men gjøre vi den almindelig, saa gaaer vor Magt ikke saaledes hen over Folketirken, den griber ind deri, og hvad der her bestemmes bliver en Lov for Folketirkens indre Forhold (Hør!). Lader os altsaa vel skjelne herimellem, at vi ikke gaae hen og give en Lov, som har en saa aldeles forfjellig Indflydelse og Betydning for Folketirken fra den, den har for de andre religiøse Samfund. De give hvilket som helst Love, De ville, for Folketirken, saa er der dog givet os en religiøs Frihed, og det staaer til ethvert Medlem af Folketirken, dersom De give Love, der stride mod det, som dens Medlemmer ansee for at være en uroffelig Sandhed og en uroffelig Grundvold for dens Tro og Liv, at træde ud af den Kirke, som De efter deres Mening maatte forvandske; men gaaer ikke hen og giver Love for Folketirken uden at Betydningen af Deres lovgivende Handlinger træder skarpt og klart frem for Dem, gaaer ikke hen og tager enkelte Grene ud af den kirkelige Lovgivning uden at behandle det i Sammenhæng med alle de andre (Hør!), betragter den kirkelige Lov og Livet i den som

en Heelhed, ordner den, som De ville, og som De kunne forsvare det for Gud og for Mennesker, men lader det træde klart frem for Dem, at De virkelig ordne denne Kirkes Forhold — ordne det, ikke i enkelte Henseender, men ordne det i dets Heelhed. Der staaer i Grundloven, at Folketirkens Forsatning i sin Heelhed ordnes ved Lov; blander ikke de forfjelligartede lovgivende Myndigheder, som ere nedlagte hos Dem, sammen, forverler dem ikke; der opstaaer kun Uklarhed og Forvirring deraf. Hvorfor ville De tage et saadant enkelt Forhold ud og ordne det? Er det i Troessfrihedens Navn, at De ville give Medlemmerne af Folketirken denne Ret til at indgaae det borgerlige Ægteskab? (Ja! Nei!) Nei! Folketirkens Porte staae aabne, og dersom det skulde besvære deres Tro at blive viede af denne Kirkes Geistlige, saa er der Ingen, som lukke Kirkens Porte, det staaer dem frit for at træde ind, dersom de have Lyst dertil. De have sagt, at det skulde være uværdigt, at Nogle, uagtet de ikke sætte Pris paa den kirkelige Vielse, skulde nødes til at lade den foretage; men de kunne undgaae den kirkelige Vielse, thi de kunne undgaae selve Kirken, og er det mindre anstødeligt end at de vedblive at være Medlemmer af en Kirke, der foreskriver en Vielse, hvorom de aflægge det Vidnesbyrd, at den er dem en Modbydelighed — er det En mindre anstødeligt end det Andet? De have sagt, at man kunde udelukke saadanne Medlemmer, som ville indgaae det borgerlige Ægteskab; De vide altså for vel, at her ligger den Magt og Myndighed, som bestemmer Sligt, at ingen Administration kan gaae udenfor Lovgivningen, og have De først bestemt, at En kan være Medlem af Folketirken og dog ikke behøver at overholde den hidtil bestaaende Lov i Folketirken, at de, som ere Medlemmer af den, skulle vies paa den af Kirken bestemte Maade, saa vide De vel, at Kirken ikke har Magt og Myndighed til at forandre det. De ville forhindre Kirken fra at komme tilorde, her ville De sidde og give Love og forandre Kirkens Love og Bestemmelser, og samtidig dermed henvise De til, at Folketirken selv kan træffe sine Bestemmelser. Det er, som om man vilde tage en Fange, stænge og lukke for ham og sige: Du